

Geschiedenis Parochie Onze Lieve Vrouw Geboorte

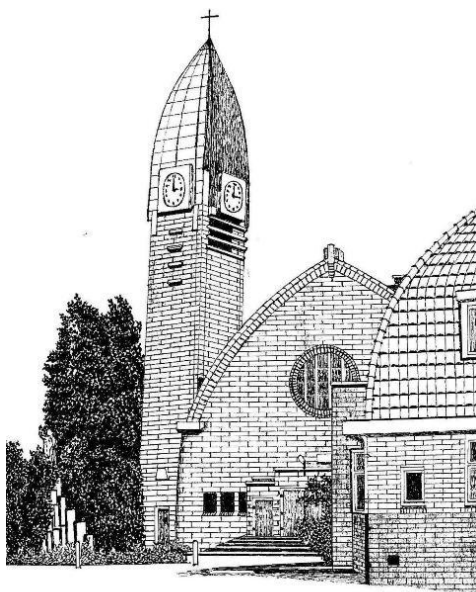
*R.K.Kerk Pancratius aan de
Osdorperweg
anno 1650, vernieuwd in 1789
(datum foto onbekend)*

*De kerk op het Eiland, Ruigoord.
parochie van de Heilige Gertrudis
te Houtrakpolder en Halfweg
(bouw kerk in 1876)*

*Onze Lieve Vrouwe Geboorte
Dr. Baumannplein te Halfweg
vanaf 25 maart 1894*

*Onze Lieve Vrouw Geboorte
Kerk en Pastorie
Dr. Schaepmanstraat te Halfweg
vanaf 18 februari 1929
(pentekening P. Sijm 25-3-2001)*

Parochie Halfweg dankt ontstaan aan graven Noordzeekanaal

Het ontstaan van de Parochie van Onze Lieve Vrouw Geboorte in Halfweg is te danken aan het graven van het Noordzeekanaal. Om het Noordzeekanaal te kunnen graven werd een stuk van het IJ drooggemalen en ontstonden er twee nieuwe polders: de Houtrakpolder in 1873 en de Groote IJpolder kort daarna. Daardoor verloor Ruigoord de status van eiland. Op Ruigoord verrees een dorp voor een honderdtal mensen uit Zeeland en West-Friesland, die werden ingeschakeld als landarbeider in de nieuwe polder. Er kwam een café, en in 1876 werd een rooms-katholiek kerkje gebouwd voor de gelovigen in de Houtrakpolder en de Groote IJpolder. De aan de Heilige Gertrudis gewijde kerk van Ruigoord, de hulpkerk van Haarlemmerliede, werd tevens de parochiekerk voor de rooms-katholieken uit Halfweg. Een paar huizen en een kroeg aan de straatweg tussen Amsterdam en Haarlem, meer was het dorpje Halfweg niet.

Vóór de inpoldering gingen de Halfwegse parochianen ter kerke in de parochie van de Heilige Jacobus in Haarlemmerliede of naar de Sint Pancratius-kerk in Osdorp. De inwoners van de buurtschap nabij Halfweg, het huidige Zwanenburg, waren kerkelijk ingedeeld bij de parochie van de Heilige Franciscus van Sales in Lijnden.

Eigen kerk voor Halfweg

De kerk op het Eiland, zoals Ruigoord door de Halfweggers werd genoemd, was al snel te klein voor alle parochianen. Bovendien was de kerk voor de parochianen die niet konden beschikken over een rijtuig en een paard, een behoorlijk eind lopen vanaf Halfweg. Op 6 februari 1893 besloot de Bisschop van Haarlem een eigen, geheel vrije en onafhankelijke Parochie op te richten onder de titel: Parochie

van de Heilige Gertrudis te Houtrakpolder en Halfweg. De hulpkerk van Ruigoord werd verheven tot Parochiekerk tot het moment waarop de in Halfweg te bouwen kerk gereed zou zijn.

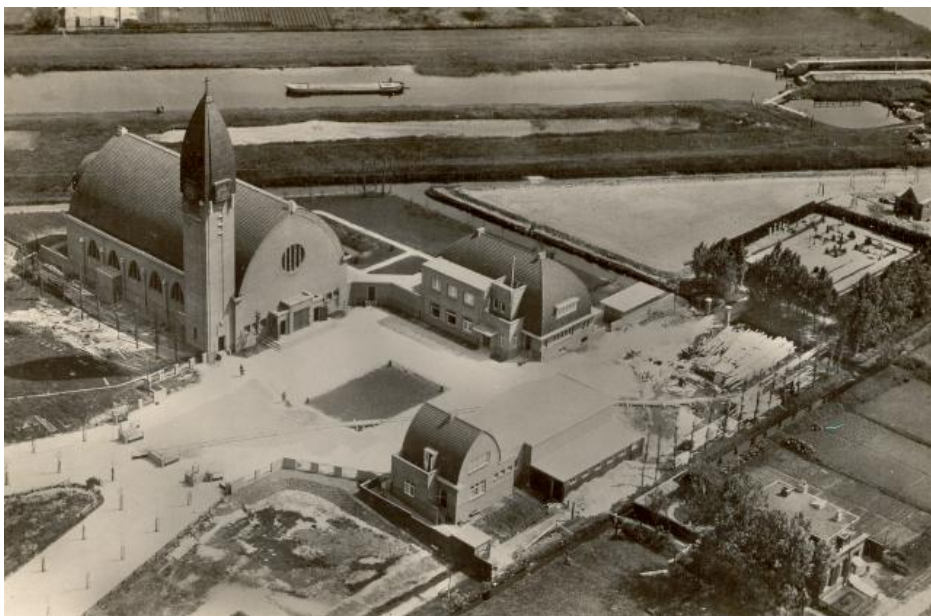
Op het huidige Dr. Baumannplein werd een geschikte plek gevonden om een kerk te bouwen. De nieuwe kerk werd gebouwd in recordtijd, want al op 25 maart 1894 kan de kerk in gebruik worden genomen. Deze datum is tevens de officiële oprichtingsdatum van onze parochie, die wordt gewijd aan Onze Lieve Vrouwe Geboorte.

De oude kerk op het Plein was een fraaie, intieme dorpskerk waarin het piepen en knarsen van de elektrische tram hoorbaar was, die zich sinds 1904 aan weerszijden van de kerk over de bochtige tramrails wroog. De kerk werd voor het steeds drukker verkeer, zowel over de tramrails als over de weg, letterlijk een steeds grotere sta in de weg. Toen de regering begin vorige eeuw besloot de Rijksstraatweg tussen Amsterdam en Haarlem te verbreden, was het duidelijk dat kerk en pastorie op termijn alweer gesloopt moesten worden.

Nieuwe kerk aan de rand van het dorp

Voor de bouw van een school, een begraafplaats en de nieuwe kerk wordt een stuk grond gekocht in de Osdorperpolder, nabij de toenmalige elektriciteitscentrale van de tram. Omdat het touwtrekken om een zo gunstig mogelijke prijs voor de af te breken kerk en pastorie zich jarenlang voortsleepte, duurde het tot november 1927 voordat met de bouw van de nieuwe kerk kon worden begonnen. Architect Jan Kuyt Wzn uit Amsterdam tekende voor het ontwerp, dat tevens voorzag in de bouw van een pastorie, kosterswoning en een stallingsruimte voor de paarden van de kerkgangers uit de omgeving van Halfweg. Op 24 mei 1928 wordt de eerste steen

gelegd en op maandag 18 februari 1929 wordt de kerk geconsacreerd door de Bisschop van Haarlem Mgr. J.D.J. Aengentent. Op 3 maart van dat jaar wordt voor de laatste maal een H. Mis opgedragen in de kerk op het Plein en op 10 maart wordt de nieuwe kerk plechtig in gebruik genomen. Op 11 maart 1932 doet Pastoor Bots zijn intrede in de pastorie. Hij zou de parochie bijna 24 jaar dienen. Toen deze sympathieke zielenherder in 1947 zijn 40-jarig Priesterfeest vierde, hadden ook veel andersdenkenden in Halfweg/Zwanenburg de vlag uitgestoken. Op 31 januari 1956 overleed de pastoor op 72-jarige leeftijd.

KLM luchtfoto totale complex; kerk - pastorie - kosterswoning - stalling - begraafplaats

Halfweg. R. K. Kerk

en het werd steeds fraaier

*Onze Lieve Vrouw Geboorte
Dr. Schaepmanstraat te
Halfweg
van 1929 t/m mei 2016*

Van de jaren 60 tot heden

Zijn opvolger, pastoor Karskens, had als voornaamste taak de nogal hachelijke financiële situatie van de parochie te verbeteren. Door het nemen van draconische maatregelen, slaagde hij daarin wonderwel. Pastoor Verbeek, in 1959 tot pastoor benoemd, zag de parochie sterk groeien, voornamelijk in Zwanenburg. In Zwanenburg-West verrees, te midden van de nieuwbouwwoningen, een nieuwe lagere school: de Meerbrug. Ook de plannen om te komen tot een nieuwe hulpkerk in Zwanenburg, waren in een vergevorderd stadium. Door de uitbreiding van de Amsterdamse haven liep het aantal katholieken terug, omdat veel boeren uit de Groote IJpolder werden onteigend. Bovendien werden de eerste gevolgen van de ontkerkelijking merkbaar en tenslotte was het stopzetten van de bouwactiviteiten in Zwanenburg ten gevolge van het zich steeds uitbreidende vliegverkeer, met de daarmee gepaard gaande geluidhinder, er de oorzaak van dat de hulpkerk niet is gebouwd.

Werd pastoor Verbeek aanvankelijk nog bijgestaan door twee kapelaans, zijn opvolger drs. W. Tamis zag zich in 1979, na het vertrek van kapelaan Suidgeest, voor de taak geplaatst om geheel alleen leiding te geven aan de zielzorg in onze parochie. Hij was de laatste priester die de pastorie bewoonde. Als hij in 1986 met emeritaat gaat, wordt hij opgevolgd door pastor Nico Kuiper.

Nu en straks

Pastor Kuiper is in 2007 opgevolgd door pastor Fons Litjens, die zijn tijd en zorg verdeelt over twee parochies, Vijfhuizen en Halfweg. Samen met hem vierde de parochie van Onze Lieve Vrouw Geboorte in februari 2009 het 80-jarig bestaan van de parochiekerk. Een trots en fier gebouw, waarop de tand des tijds echter duidelijk zijn invloed heeft gehad. Duidelijk is dat de kerk veel te groot was voor het huidige aantal parochianen. Met betrekking tot de toekomst

van de kerk en omgeving zijn verschillende opties onderzocht door het parochiebestuur, de Gemeente Haarlemmerliede & Spaarnwoude en het Bisdom Haarlem-Amsterdam.

Renovatie van het gebouw was geen optie. Niet alleen de kosten, geraamd op ruim anderhalf miljoen euro, waren het probleem maar nog steeds de grootte én de exploitatielasten. Een andere optie was sloop en de bouw van een nieuwe, kleinere kerk. Uiteindelijk werd gekozen voor een revolutionair plan: de verkleining en renovatie van het bestaande kerkgebouw. De oplossing om dit financieel haalbaar te maken, was de verkoop van een aantal grondpercelen van het kerkterrein en de tot woningen verbouwde pastorie. Ná de verkregen bestemmingswijziging, ontstond namelijk de mogelijkheid om hierop nieuwe woningen en appartementen te realiseren. De kosten voor het hele project, inclusief de herinrichting van het kerkterrein en de renovatie van de begraafplaats, werden begroot op een kleine drie miljoen euro. De financiën kwamen uit de verkoop van grondpercelen, de verkoop van de woningen in de pastorie en een bijdrage van de provincie Noord-Holland omdat het project bijdraagt aan de versterking van de leefbaarheid van het dorp én de kerktoren behouden bleef.

Al in 2008 waren er de eerste discussies hoe om te gaan met de instandhouding en toekomstmogelijkheden van het kerkgebouw.

Uiteindelijk kon, ná het doorlopen van de benodigde procedures in juni 2016 een begin worden gemaakt met het verkleinen en renoveren van de kerk. De werkzaamheden verliepen voorspoedig, en op zondag 16 april 2017 kon pastor Fons

Litjens de eerste steen van de 'oude' kerk herplaatsen in de voorgevel van de 'verbouwde' kerk.

De zegening van deze steen, werd verricht door Bernard Zweers, pastoor sinds 1 januari 2015. Op zondag 25 juni 2017 is de vernieuwde kerk officieel ingezegend door hulpbisschop Mgr. dr. J.W.M. Hendriks, tijdens een feestelijke viering. Eerder waren de parochianen al in de gelegenheid om de vernieuwde kerk te bezoeken. Uiteraard was het voor een ieder even wennen. Het overgrote deel van de parochianen oordeelt echter positief over de vernieuwde kerk. Dat geeft hoop voor de toekomst met betrekking tot de plaats die de nieuwe kerk heeft als centrum van het geestelijk leven in het “nieuwe centrum” van Halfweg.

Inzegening door hulpbisschop Mgr. dr. J.W.M. Hendrik 25 juni 2017

Kom eens naar onze kerk om uw eigen foto's maken.